

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

ЕТИЧЕН КОДЕКС

ВАРНА

2007

ЕТИЧЕН КОДЕКС

I. ЦЕЛ

Този етичен кодекс изразява политиката на Университета да действа като социално отговорна институция при реализиране на своята мисия и да изпълнява всички свои дейности с почтеност и честност. Ние разглеждаме тази политика като споделена отговорност на всички членове на Университетската Общност. Чрез този етичен кодекс всеки член на Академичното ръководство, преподавател, студент и административен служител приема да се ръководи от заложените в него ценности при изпълнение на своите индивидуални задачи, насочени към реализиране целите на Университета.

Това е наше морално задължение, не само един към друг, но също към нашите съграждани и към европейската общност, от която сме част, и чието устойчиво развитие в днешния глобализиран свят зависи от отговорното поведение на всички нейни граждани и институции.

Този Етичен кодекс представя някои от основните отговорности на Университетската Общност. Специфично внимание се отделя на отговорността на членовете на Академичното ръководство и административните служители на ръководни позиции. Този документ няма за цел да бъде управленска процедура или сбор от конкретни забрани, а да изрази основните споделени ценности на Университета за норми на поведение. При необходимост от по-конкретни насоки, свързани с определена ситуация, всеки член на Университетската Общност трябва да се обърне към специфичните нормативни документи и/или към Отговорника за етичен контрол на Университета.

II. ПРИЛОЖЕНИЕ

Настоящият Етичен кодекс се отнася до членовете на Академичното ръководство от всички управленски нива, всички преподаватели, студенти и административни служители (“Университетската Общност”). Поради особената значимост на

някои длъжности и високата степен на доверие към лицата, които ги заемат, настоящият Кодекс регламентира специфични отговорности за членовете на Академичното ръководство (по-конкретно за Ректора, Председателят и Зам.-председателят на Общото събрание, Председателят на Контролния съвет, Зам. ректорите, Деканите, Директорите на колежи и департаменти, Ръководителите на катедри и членовете на Академичния и Контролния съвет), за административните служители на ръководни длъжности и за всички служители контактуващи със студентите.

III. ОТГОВОРНОСТИ

Университетската Общност има следните основни отговорности:

Към нашите Студенти: ние дължим правото на равен достъп до всички образователни възможности и предимства, които Университетът предлага, като осигуряваме подходящи условия, липса на дискриминация или заплашване на студентите.

Към Преподавателите: ние сме задължени да предложим равни възможности за преподаване, провеждане на научни изследвания, повишаване на квалификацията и обслужване на Общността, осигурявайки академична свобода и справедлива оценка на постиженията, които са необходима основа за стимулиране на творчеството и стремежа към усъвършенстване на преподавателските методи и умения.

Към Административните служители: ние трябва да осигурим на административните служители възможности да използват и развиват своя потенциал при обслужване дейностите на университета, да получават справедлива оценка на положения труд, да работят в здравословна и безопасна работна среда и без дискриминация.

Към нашите Съграждани: спазването на законите е безусловно задължение и водеща ценност при изпълнението на нашите дейности. Ние като социално отговорна институция поемаме допълнителна отговорност за участие в решаването на значими обществени проблеми, както и за доброволно ограничаване на дейности, които макар и нерегламентирани от закона могат да бъдат потенциално вредни за обществото.

Към Академичното ръководство: ние държим на лоялност, честност и правилнаоценка. Ние трябва да използваме и управляваме имуществото на Университета благоразумно, в съответствие със закона и с разпорежданията на членовете на Академичното ръководство.

Към Правителството: като публична институция ние сме задължени винаги да бъдем честни в делата си с Общинските и Държавните власти и никога да не извършваме или толерираме каквито и да било действия, които биха могли да доведат до неправилно използване на публичните фондове или до накърняване интересите на обществото.

IV. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОВЕДЕНИЕТО

Поведението на всички членове на Университетската Общност трябва да съответства на посочените по-долу стандарти и всеки трябва да предотвратява поведение, което е явно или потенциално нарушение на тези стандарти.

4.1. Правилно използване на Университетските ресурси. Университетските ресурси не трябва да бъдат използвани по начин, различен от предназначението им. Ние трябва да управляваме тези ресурси благоразумно и да не ги използваме за лични цели или за целите на други хора. Ние не трябва да предлагаме Университетските ресурси на други хора с цел да придобием изгода по нечестен път, без основания за официално склучена сделка, или да предлагаме тези ресурси по начин и при условия, които представляват нарушение на закона.

4.2. Връзки с производители и търговци. Членовете на Университетската Общност нямат право да утвърждават, препоръчват или рекламират търговска сделка, към която те имат пряк личен интерес, както и по друг начин да стават причина за това Университетът да сключва сделка с фирма, в която те са служители, членове на висшето ръководство или в която директно или индиректно притежават повече от 5% от капитала (по-нататък наречена “свързана фирма”). Изключение може да има само в

случайте, когато предварително и в писмена форма обявят пред Ректора и Отговорника за етичен контрол на Университета своите взаимоотношения с фирмата и съответните обстоятелства за очакваната дейност и когато:

a. се установи, че предложената дейност е справедлива към Университета и няма да се отрази на предстоящите доходи на университета или да породи разходи в по-голям обем от разходите, които биха били направени за други стоки, собственост или услуги с подобно качество, когато са придобити от друг източник;

б. Отговорникът за етичен контрол на Университета докладва пред Академичното ръководство всички открити доказателства по този случай и обстоятелствата по всички свързани въпроси и решението му е, че тези обстоятелства са приемливи. Докладът на Отговорника за етичен контрол на Университета трябва да се представи преди предложената дейност да бъде изпълнена. В извънредни случаи, при наличие на неотложни времеви ограничения, Ректорът, след съгласието на Отговорника за етичен контрол на Университета, може да одобри дейността по този случай, като след това същата трябва бъде ратифицирана от Академичния съвет в рамките на не повече от три месеца. Секретарят на Академичния съвет трябва да поддържа записи и протоколи за всички доказателства и взети решения относно този случай.

При никакви обстоятелства лицата, описани във второто изречение на горният абзац, не могат да дават съгласието си, за да поръчват или одобряват покупки от, или да одобряват или извършват плащания към свързани фирми или лица от името на Университета. От гледна точка на по-горните изисквания, термините "лице" и "свързано лице" включват и най-близките роднини, близките приятели на лицето и тези, живущи в същото домакинство с него.

4.3. Подаръци. Членовете на Академичното ръководство, преподаватели или служители на Университета, не могат да получават или да изискват каквите и да са ценности и/или услуги в замяна на оказваното от тях въздействие, или на промяна на тяхната личнаоценка по отношение на определени Университетски дела. В допълнение, на членовете на Академичното ръководство

и на административните служители е забранено приемането или изискването на подаръци или друг вид ценности и услуги (за които не е била платена справедлива пазарна цена), за или поради каквъто и да било официален акт, изпълнен от тях като служители на Университета. Това изискване не забранява приемането на предмети с минимална (много малка) стойност или церемониални дарове, получени от Служители или членове на Академичното ръководство на Университета при изпълнение на официалните им задължения. Предметите, получени като церемониални дарове подлежат на деклариране и описване и остават собственост на Университета.

4.4. Конфиденциалност и поддържане на верни отчети и записи. Отчетите и записите на Университета се поддържат по начин, който осигурява верни и подходящи за извършване на ревизии сведения за всички финансови сделки в съответствие с общоприетите счетоводни принципи, установените делови практики и всички свързани с това нормативни изисквания. Не трябва да бъдат извършвани неверни (измамни) записи от всякакъв вид и всички записи трябва да съдържат подходящо описание на сделката/дейността, която представлят. С изключение на използваните за ежедневната дейност, всички финансови средства на Университета трябва да бъдат поддържани в подходящи сметки, в негови финансови институции със съответни делегирани права, и не трябва да бъдат създавани или поддържани незаведени и/или неописани финансови средства или имущество, за каквото и да било цели. Всички доклади, ваучери, сметки, фактури, ведомости, записи за персонала и други съществени записи за деловите отношения трябва да бъдат подготвяни с необходимата предпазливост и правдивост.

Неоторизираният достъп до данни и записи, използването на които може да доведе до ущърб за Университета, трябва да бъде контролиран. Членовете на Университетската Общност, които използват тези записи и доклади не само за изпълнение на възложените им от Университета задачи, но и за техни лични цели или за целите на други лица, или които некоректно разкриват извън Университета тези записи или доклади, ще бъдат санкционирани от Университета по законно установения ред. При необходимост,

Ректорът може да разпореди служителите, заемащи специфични длъжности с висока степен на доверие да подписват декларация за конфиденциалност към Университета, като изискване за заемане или продължаване на заемането на длъжността.

4.5. Образователни възможности и предимства. Член на Университетската Общност не може да откаже на студент равен достъп до всички образователни възможности и предимства, предлагани от Университета. Всяко подтискане, дискриминация или заплашване на студентите, което нарушива или възпрепятства упражняването на техните права за достъп до тези предимства и възможности, няма да бъде толерирано и ще бъде дисциплинарно наказвано.

Член на Университетската Общност не може да отказва на преподавател равната възможност да преподава, да провежда научни изследвания, да повишава своята квалификация и да предлага услуги на общността. Произволното наруширане на занятия или други академични дейности е наруширане на правата на преподавателя да обучава и е наруширане на правата на обучение на засегнатите студенти.

4.6. Връзки с правителството. Всички членове на Университетската Общност са задължени да осъществяват регламентираните им дейности в съответствие с изискванията на закона. Независимо дали незаконното действие е извършено от лицето, в качеството му на член на Университетската Общност или не, и независимо дали нарушенето е възникнало на територията на Университета или извън нея, ако нарушенето на закона въздейства неблагоприятно на Университета, то ще бъде смятано за нарушение на този Етичен кодекс. Ние няма да укриваме съществена информация от Правителството или по друг начин с поведението си да предизвикваме измама или заблуда. При кандидатстване за Правителствена субсидия или поръчка, ние сме задължени да подаваме пълна, прецизна и вярна информацията, която се изисква от Правителството. Нашето счетоводство и сметки трябва да бъдат в съответствие с общоприетите счетоводни принципи и с държавните разпореждания и норми.

4.7. Практики за наемане на персонал и връзки с обществеността. Членовете на Университетската Общност не трябва да се ангажират с трудовоправни отношения, които са в разрез със законите на страната. Член на Университетското ръководство, от която и да е степен на управлението, не трябва да използва своята позиция, за да заплашва или подчинява служители или да получава лични изгоди или ценности (за които не заплаща справедливата пазарна цена) от служители с по-нисък ранг в Университета.

От всеки член на Университетската Общност се очаква да се отнася с останалите й членове и с хората от обществената среда с уважение, професионализъм и вежливост.

4.8. Задължение за сътрудничество. Всеки член на Университетската Общност е задължен да сътрудничи с Отговорника за етичен контрол на Университета при иницииране и/или защита на съществуващ или евентуален бъдещ съдебен процес по отношение на интересите на Университета и в провеждането на разследване за нарушение на този Етичен кодекс. Членовете на Академичното ръководство и административните служители на ръководни длъжности са задължени да докладват своевременно при подозрения за нарушения на този Етичен кодекс на Отговорника за етичен контрол на Университета.

V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА АКАДЕМИЧНОТО РЪКОВОДСТВО И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ НА РЪКОВОДНИ ДЛЪЖНОСТИ

Членовете на Академичното ръководство и административните служители на ръководни длъжности са задължени към Университета винаги да постъпват добросъвестно, с очакваната предпазливост, която би предприел един разсъдлив човек при подобни условия, и по начин, който по силата на логиката би могъл да се счита за защита на интересите на Университета. Лицата, заемащи тези позиции с висока степен на доверие трябва да попълват и подписват поне веднъж годишно Формулар за разкриване на конфликт на

интереси (“Формуляр”). Този формуляр трябва да бъде подписван по-често, когато това е необходимо, или когато има съществена промяна в обстоятелствата около попълващото го лице, които правят формуляра, намиращ се в досието му в значителна степен неверен или заблуждаващ. В допълнение, всички членове на Академичното ръководство трябва да съгласуват и подпишат Декларация за Отговорностите (“Декларация”), която съдържа указания за някои специфични отговорности свързани със заеманата от тях управленска позиция. Формулярът и Декларацията могат да бъдат измененияни при необходимост от Академичното ръководство.

VI. ОТГОВОРНИК ЗА ЕТИЧЕН КОНТРОЛ НА УНИВЕРСИТЕТА

Отговорник за етичен контрол на Университета е Председателят на Комисията по етика към Академичния съвет на ТУ - Варна.

VII. ПРИЛАГАНЕ

Ректорът на Университета издава разпорежданията и инструкциите, които са необходими за въвеждане и прилагане на настоящият Етичен кодекс. Контролният съвет и Юрисконсултът трябва да бъдат редовно информирани (но не по-рядко от един път на тримесечие) за тези разпореждания и инструкции. По искане на Академичния съвет Академично ръководство може да разгледа разпорежданията и инструкциите на Ректора и да предприеме необходимите по негово решение действия.

VIII. ИЗМЕНЕНИЯ

Настоящият Етичен кодекс е приет от Академичното ръководство и може да бъде изменян от него по всяко време.

ФОРМУЛЯР ЗА РАЗКРИВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

1. Имате ли информация за каквато и да било връзка между Вас и Университета, или между Вас и човек, фирма или организация, която би могла да представлява съществуващ или потенциален конфликт на интереси?

Да _____

Не _____

(Ако Вашият отговор е “Да”, моля опишете по-подробно обстоятелствата за това. Ако имате нужда от повече място, моля използвайте обратната страна на този формуляр или добавете допълнителни страници).

.....
.....
.....
.....
.....

2. Изключвайки обстоятелствата, които сте докладвали предварително в съответствие с Етичният кодекс на Университета, получавали ли сте Вие лично или свързано с вас лице, фирма или организация заем, услуга или някаква ценност:

a. От какъвто и да било източник, който доставя или търси възможност да доставя стоки или услуги на Университета; или

b. За или поради някакъв изпълнен или предстоящ официален акт от Вас в качеството Ви на член на Академичното ръководство или административен служител на ръководна длъжност в Университета?

Да _____

Не _____

(Ако Вашият отговор е “Да”, моля опишете по-подробно обстоятелствата за това. Ако имате нужда от повече място, моля използвайте обратната страна на този формуляр или добавете допълнителни страници).

.....
.....
.....
.....
.....

3. Знаете ли за каквите и да било случаи или обстоятелства, които могат да се определят като нарушение на Етичният кодекс, които не са били докладвани до момента?

Да _____

Не _____

(Ако Вашият отговор е “Да”, моля опишете по-подробно обстоятелствата за това. Ако имате нужда от повече място, моля използвайте обратната страна на този формуляр или добавете допълнителни страници).

.....
.....
.....
.....
.....

4. Вие сте член, собственик, служител или по друг начин ангажиран с някакъв бизнес, организация, предприятие, асоциация или друго юридическо лице, за което вие осигурявате услуги или ресурси (с или без заплащане) и което:

a. Осъществява сделки с Университета или търси възможности за това; или

b. Изиска Вашата ангажираност по време на планираните занятия или в рамките на работното Ви време в Университета.

Да _____

Не _____

(Ако Вашият отговор е “Да”, моля опишете по-подробно обстоятелствата за това. Ако имате нужда от повече място, моля използвайте обратната страна на този формуляр или добавете допълнителни страници).

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на този формуляр се прилагат следните определения:

Свързана фирма – означава фирма или организация, в която лицето е служител или член на висшето ръководство, или в която лицето (директно или индиректно) притежава повече от 5% от акциите (капитала).

Свързано лице – означава близките роднини, близките приятели на лицето и тези, живущи в същото домакинство с него. Близко приятелство се счита, когато деловите или социалните контакти между лицата са такива, че неутрално лице може обосновано да предположи, че сделка, в която и двамата участват може да: (1) бъде засегната цялостно или частично от фактори, странични от съществото на сделката; или (2) изглежда да е засегната от такива странични фактори.

Име, презиме и фамилия:.....

Заемана длъжност:.....

Дата:

Подпись:

Настоящият Етичен кодекс е приет на АС на ТУ - Варна с протокол № 13/07.05.2007 г.

